

zaaknummer 2010 T 050(1)
datum advies 20 december 2010

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: de BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op
wonende te ,
hierna te noemen klager,

tegen:

wijlen
geboren op _____ overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift is door Hulp en Recht ontvangen op 29 juni 2010. Op 19 maart 2010 was al een brief van klager ingekomen, die de BAC bij de beoordeling zal betrekken. Namens de aangeklaagde heeft pater _____, prior provinciaal van het Provinciaalaat Dominicanen, een verweerschrift ingediend, dat op 29 juli 2010 door Hulp en Recht is ontvangen. Op 22 november 2010 heeft te Utrecht een zitting van de BAC achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de BAC was samengesteld uit de hierna te noemen leden. Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam, en vergezeld van een vriend, _____ . Ook pater _____ is ter zitting verschenen.

2. De klacht

Klager was in de periode [redacted], derhalve van acht- tot twaalfjarige leeftijd, misdienaar in de Parochie [redacted] te [redacted]. Een van de daar werkzame paters in die periode was de aangeklaagde. Deze kwam af en toe ook thuis bij het ouderlijk gezin van klager.

Aangeklaagde heeft klager in genoemde periode regelmatig na afloop van de mis alleen meegenomen naar zijn kamer op de pastorie. Aangeklaagde nam klager dan op schoot, waarbij klager met zijn rug naar aangeklaagde toe zat, en duwde/trok klager tegen zich aan. Er vond dan altijd gedurende ongeveer 15-20 minuten een gesprek plaats, dat onder meer ging over school. Na nog wat knuffels van aangeklaagde ging klager weer naar huis.

De gevoelens die klager destijds over dit gebeuren had waren niet heel vervelend, maar in die tijd kon klager het gedrag van aangeklaagde niet plaatsen. Aangeklaagde heeft klager nooit op schoot genomen als hij bij klager thuis op visite was. Klager diende de mis samen met zijn jongere broer. Aangeklaagde heeft klagers broer nooit meegenomen naar zijn kamer.

Voorts heeft aangeklaagde - evenals de koster en een andere pater – regelmatig na afloop van de mis in de deuropening van de omkleedruimte van de misdienaars staan gluren naar klager en de andere misdienaar (vaak klagers broer). Dit gebeurde alleen in de zomerperiode, als het

warm was. Klager en de andere misdienaar stonden dan in hun ondergoed als ze het superplie hadden uitgetrokken. Als klager weekdienst had, gebeurde dit gluren drie à vier keer per week, telkens dus na afloop van de mis. Klager kan zich niet herinneren of aangeklaagde speciaal naar hem keek, maar hij keek in ieder geval ook naar klager terwijl deze zich aan het omkleden was. Klager had daarbij twee soorten gevoelens; enerzijds een gevoel van schaamte en anderzijds een onbestemd gevoel. Klager vond het in die tijd, net als zijn broer, in ieder geval wel vreemd dat aangeklaagde (en de koster) alleen in de zomer bij de opening van de kleedruimte stond en niet in de winter. Er werd tijdens dat gluren niet gepraat.

Klager heeft zich bij genoemde gebeurtenissen zeer ongemakkelijk gevoeld. Toentertijd begreep hij niet waarom. In het begin van de jaren kreeg klager chronische psychosomatische klachten en onverklaarbare woedeaanvallen. Klager heeft toen verschillende vormen van therapie gehad. Gedurende die periode kwamen de hierboven omschreven gebeurtenissen – alsmede enig huiselijk geweld in de gezinssituatie en mogelijk seksueel misbruik bij een sportclub - weer naar boven.

Het doel van de klachtprocedure is voor klager dat – in zijn algemeenheid - het seksueel misbruik binnen rooms-katholieke internaten en parochies wordt erkend, dat wordt erkend wat de slachtoffers is aangedaan en tevens dat zulke gebeurtenissen zich in de toekomst niet meer voordoen. Klager is van mening dat de rooms-katholieke kerk er niet omheen kan om in het kader van het voorkomen van deze misstanden dieper in te gaan op de mogelijke oorzaken daarvan. Klager brengt tevens naar voren dat het onderzoek naar seksueel misbruik volgens hem zou moeten worden uitgebreid naar andere vormen van misbruik, zoals lichamelijk geweld en mishandeling.

3. Het verweer

De aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Pater heeft tijdens een gesprek met klager op 29 april 2010 spijt betuigd over het gebeurde. Pater kan zich goed voorstellen dat de situatie voor klager zeer ongemakkelijk is geweest. Wat klager als kleine jongen is overkomen, heeft te maken met machtsmisbruik. Pater heeft aangeklaagde in diens laatste jaren meegemaakt en merkt op dat hij nooit iets heeft vernomen of gemerkt van seksueel misbruik door aangeklaagde. Ook in het persoonlijk dossier van aangeklaagde is geen enkele aanwijzing gevonden die duidt op seksueel misbruik.

4. De beoordeling

4.1. Bij de beoordeling dient voor de BAC uitgangspunt te zijn de definitie van seksueel misbruik, zoals opgenomen in artikel 2.1 van de "Procedure bij klachten van seksueel misbruik", een op 9 oktober 2007 vastgestelde regeling van het RK Kerkgenootschap in Nederland. Deze definitie luidt, voor zover thans van belang, als volgt:

"Seksueel misbruik is iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijk integriteit wordt geschonden. (...)".

4.2. Of handelingen als een kind op schoot nemen, tegen zich aandrukken en knuffelen, die niet naar hun aard seksueel zijn, als seksueel misbruik in de zojuist omschreven zin (verder: seksueel misbruik) moeten worden aangemerkt, hangt af van de omstandigheden van het geval. Hetzelfde geldt ten aanzien van het kijken naar een misdienaar die zich aan het omkleden is.

4.3. De BAC is van oordeel dat de door klager gestelde handelingen, indien zij hebben plaatsgevonden, seksueel misbruik opleveren. Daartoe neemt zij allereerst in aanmerking dat klager zich als jonge misdienaar ten opzichte van aangeklaagde als volwassen parochiepriester in een afhankelijkheidssituatie bevond. Voorts, dat klager - naar zijn zeggen - werd meegenomen naar de kamer van aangeklaagde op de pastorie, hetgeen destijds zeer ongebruikelijk was (zeker als daar niemand anders bij was), en dat aangeklaagde klager alleen op de pastorie en niet bij klager thuis op schoot nam en knuffelde. Een en ander klemmt meer naarmate klager ouder werd. Omdat - nog steeds naar zeggen van klager - het kijken door aangeklaagde naar klager tijdens het omkleden na de mis alleen plaatsvond als het warm was en klagers ondergoed zichtbaar was, dient dit eveneens als seksueel misbruik te worden aangemerkt, zeker omdat aangeklaagde daarbij zweeg.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de BAC echter tevens uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van een klager of klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Dit geldt te meer omdat in dit geval de aangeklaagde is overleden en zich niet kan verweren.

4.5. De BAC merkt op dat de verklaring van klager zeer oprecht op haar is overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen.

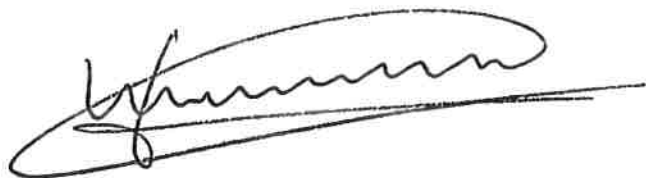
4.6. Hoewel zij zich realiseert dat dit voor klager zeer teleurstellend is, moet de BAC op grond van het voorgaande de prior provinciaal van het Provinciaal Dominicaan adviseren de klacht ongegrond te verklaren.

4.7. Indien de BAC in de toekomst uit andere meldingen of klachten die bij Hulp en Recht zijn of zullen worden ingediend informatie bereikt die daartoe aanleiding geeft, zal zij klager daarvan op de hoogte stellen en de zaak heropenen teneinde dit advies mogelijk te heroverwegen.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de prior provinciaal van het Provinciaal Dominicaan de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 20 december 2010 door mr. R.J.M. Smit, voorzitter, mr. C.C. de Rijke-Maas en W.A.M.C. Mol, leden, met bijstand van mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de prior provinciaal van het Provinciaal Dominicaan en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de prior binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

zaaknummer 2010 T 050(1)

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de prior daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de prior.